

PODLAVICKÉ VÝMOLE

Premenou lesa na pasienky a ich preťažovaním dobytkom po úpadku baníctva v 17. - 18. storočí vznikli v okolí Podlavíc spustnuté plochy na ktorých vodná erózia odplavila pôdu, obnažila podložie a vytvorila systém výmoľov. V Podlavickom chotári sa nachádzalo viac takýchto spustnutých plôch z čoho na Podlavické výmole v hone Machutovo (par. č. 711) pripadá 6,15 ha.

O zalesnení výmoľov sa rozhodlo v roku 1895. Zalesňovať začali v roku 1897 agátom, borovicou čiernou i sosnou a smrekovcom, ale s malým úspechom. V rokoch 1902 - 1908 pokračovali v zalesňovaní po predchádzajúcej stabilizácii výmoľov terasovaním, kolmi a oplôtkami z haluziny. Na spevňovanie pôdy sa spotrebovalo 55.000 dubových kolov a 4.836 zväzkov haluziny, na zalesňovanie 252.000 agátových sadeníc, 31.000 sadeníc borovice lesnej (sosny), 138.000 sadeníc borovice čiernej, ďalej 32.000 smrekovcových, 16.000 jedľových, 1.000 limbových, 1.000 javorových a 4.000 jeľšových sadeníc ako aj 5.000 vrbových rezkov. Vysadené boli aj menšie množstvá bukov, hrabov, brestov a liesok. Celkovo sa spotrebovalo 482.500 kusov sadeníc. Na viazanie a zalesňovanie Podlavických výmoľov v rokoch 1898 - 1908 vynaložili 15.139,78 vtedajších korún. V súčasných cenových podmienkach tieto náklady vychádzajú na 550.000 Sk/ha čo je asi 16 násobkom priemerných celkových nákladov na zalesnenie v bežných podmienkach (35.000 Sk/ha).

V roku 1908 boli už lesné kultúry vo veku 5 rokov zabezpečené. V roku 1912 lesný porast tvorila borovica čierna, borovica sosna a agát. V priebehu ďalších rokov si borovica čierna i sosna udržali dominantné postavenie, zastúpenie agátu sa postupne znižovalo a ostatné, pôvodne vysadené dreviny ustúpili. V súčasnosti je lesný porast ochranným lesom a pozostáva z dvoch vrstiev (etáží). V hornej vrstve s vekom 90 rokov výrazne prevláda borovica čierna (90 %) pred borovicou sosnou (10 %), ako aj vtrúseným agátom, bukom, javorom horským a lipou. V dolnej vrstve s vekom 35 rokov prevláda buk (70 %) pred agátom, javorom horským a lipou, ktoré majú zastúpenie po 10 %. Rozširovanie náročnejších drevín poukazuje na kladný vplyv lesa na vývoj pôdy a akumuláciu živín v nej.

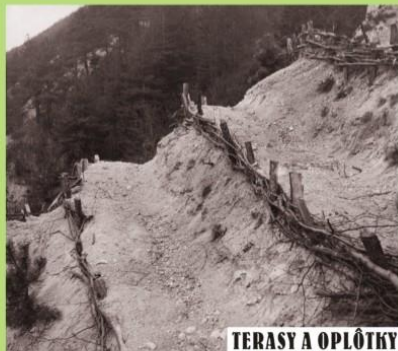
Zalesnenie Podlavických výmoľov je názornou ukážkou úspešnej i keď neľahkej a veľmi nákladnej revitalizácie spustnutej plochy pred vyše sto rokmi.

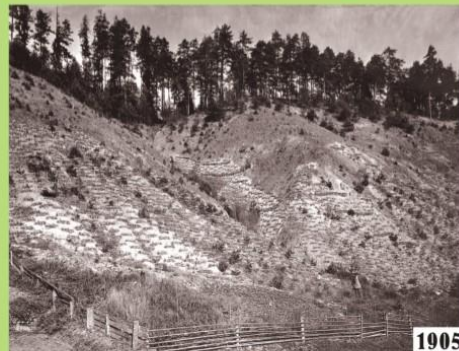
1904

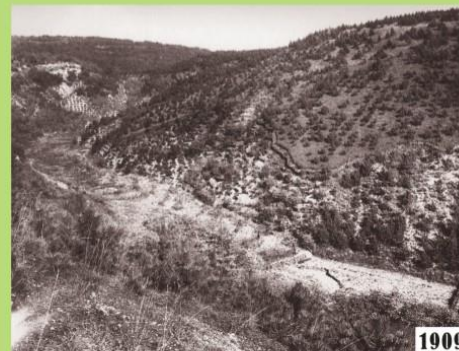
NÁČRTOK 1902

TERASY A OPLÔTKY

1905

1909

MESTSKÉ LESY
s. r. o.
BANSKÁ BYSTRICA

LESY SR
s.p. Banská Bystrica